

Cuma Sohbeti sayfası Adıyaman İl Müftülüğü tarafından hazırlanmaktadır.

CUMA
SOHBETİ

CUMA
SOHBETİ

ASIL VATANA DÖNÜŞ VAKTİ; ÖLÜM

Yazması kadar teleffuzu da zor ve ürperti verici bir kavram ölüm. Sadece duyulması dahi, insanı allak bullak etmeye yeter bir olgu ölüm.

Hele bir de havalı kapalı, zihin bulanık, gönül tarumar bir haldeyse bu daha da zor. Ne var ki, hava açık, zihin duru, gönül derli toplu çok şükür. Hava gibi açık, zihin gibi duru ve gönül gibi derli toplu bir yazı ortaya çıkar mı bilmem, ama yine de denemeye değer bulurum. Zaten hayat bir denemeden ibaret değil midir? Hayatı ve ölümü hangimizin daha güzel amel yapacağını denemek/sınamak için yarattığını söylemiyor mu Yaratan? O halde test sürüşümü bu güzergah çerçevesinde yapmaya çalışayım.

Ölüm, Yahya Kemal'in "Sessiz Gemi" adlı şiirinde ifade ettiği gibi, ardından ne mendilin ne de kolun sallandığı, limandan kalkan geminin meçhul'e yol aldığı bir gizem midir? Ya da "Ölüm Güzel Şey" şiirinde Necip Fazıl'ın "Kapı kapı, yolun son kapısı ölümse/ Her kapıda ağlayıp o kapıda gülümse!/ O demdeki perdeler kalkar, perdeler iner/ Azrail'e hoş geldin diyebilmekte hüner" dediği hayat serüvenimizin finalinin taçlandırıldığı, irfanî geleneğimizde "düğün gecesi" olarak resmedilen bir vuslat mıdır? Dünya gurbetinin sebep olduğu özlemin buluşmaya dönüştüğü bir randevu saati midir? Yoksa dünya rahminden göbek bağının kesildiği bir neşter midir? Dünya beşiğinde görülen rüyalardan uyanıp hakikatle yüzleşmek midir? Ömrün günbatımında hayat güneşinin kaybolması mı? Ten kafesine hapsedilen gönül kuşunun özgürlüğe kanat çırpışı mıdır? Asıl vatana dönüş

vaktinin geldiğini haber veren siren sesi midir yoksa? Bu dilsel egzersizleri çoğaltmak mümkün. Zira bakış açısına göre değişebilen ölüm tasavvurlarıyla karşı karşıyayız. Bu hususta ölümün tecrübi paylaşımını ölenlerden öğrenme imkanına sahip değiliz ve olamayacağız. Mahiyetini ve hakikatini sadece Allah'ın bildiği bir alanda zandan ibaret düşüncelerden bahsediyoruz.

Çözümü, Cicero'yu derinden sarsan kızı Tulla'nın ölümü üzerine teselli kabilinden kaleme aldığı felsefi bir deneme olan "Ölümü Küçümseme" de mi arayalım? Ya da tohumun ağaca; ağacın tohuma dönüşmesi gibi Tolstoy'un "Ölüm Manifestosu"nda ifade ettiği doğallığın kendisinde mi? Yoksa büyük resimdeki gibi, nasıl ki gülü gül yapan sadece su, hava, toprak, güneş değil de, bütün bir evren; ölümü ölüm yapan da bütün bir evren değil mi? Evet ölümü, ölüm yapan gül örneğindeki gibi bütün bir evren. Ve bu evren hayatla bir anlam sahası bulur ve yine ancak hayatla bir değer kazanır. Dolayısıyla hayat ve ölüm bir hakikatin iki uç noktasıdır. İnsan doğumla ilk ve alttaki uç olan hayatla yaşamaya başlar ve ilahi mesajlara kulak verdiği ölçüde "insanileşme" tekamülüne doğru yol alır.

Ölüm, inancımıza göre bir yok oluş, hiçlik değildir.

Nursi'nin ifade ettiği gibi belki bir "terhis"tir, "tebdil-i mekan"dır, "asıl vatana" sevkıyattır. Dolayısıyla eli dolu, alını ak, gönlü pak bir şekilde Yaradanın huzurunda bulunmak, şair'in ifadesiyle "Hevaya düştün ey gönül meclis-i takvaya gelmezsin/ Gözün aç, gafil olma, bir daha bu dünyaya gelmezsin" mısralarının bilincinde bir hayatla ölüme hazırlıklı olmayı, edinebilecek kadar takva azığı edinmeyi gerektirir. Bu da hatalardan tecrübe çıkarmayı, yanlışları doğrulamayı, kusurları tamir etmeyi, kötülükleri silmeyi, güzellikleri artırmayı, gönüle sevgi ve merhameti yerleştirmeyi, yararlı işlerin peşinde koşmayı, zamanı ganimet bilip en iyi şekilde değerlendirmeyi, olanı olduğu gibi sevip saymayı ve kabul etmeyi, kısaca, iman omurgasıyla sağlamlaştırdığımız kişiliğimizi, ahlak ve ibadet tuğlalarıyla doldurmayı gerektirmektedir. Ancak böyle bir hayat, kişiye "Azrail'e hoş geldin diyebilmekte hüner" manzarasını ve hakikatini yaşatır. Vesselam!

Harun DOĞAN
İl Vaizi
harun_dogan23@hotmail.com

